

Биологиялық қауіпсіздік проблемаларының ғылыми-зерттеу институты
Биоэтика жөніндегі жергілікті комиссия

SOP-04 Тәуелсіз сарапшыларды тарту
1.0 нұсқа | 1 / 4 бет

БЕКІТЕМІН

«Биологиялық қауіпсіздік
проблемаларының ғылыми-зерттеу
институты» ЖШС

Бас директоры

_____ Жугунисов К.Д.

« _____ » _____ 20__ ж.

Тәуелсіз сарапшыларды тарту SOP-04

ҚАРАЛДЫ

Жергілікті биоэтика комиссиясының отырысында

№ ____ хаттама

« ____ » _____ 20__ ж.

Гвардейский, 2026

Тәуелсіз сарапшыларды тарту

1. Жалпы ережелер

1.1. Осы стандартты операциялық рәсім Жергілікті биоэтика комиссиясында (бұдан әрі – Комиссия, ЖБК) қаралатын ғылыми зерттеулерге биоэтикалық сараптама жүргізу үшін тәуелсіз сарапшыларды тарту тәртібін айқындайды.

1.2. Тәуелсіз сарапшыларды тарту зерттеуді бағалау үшін арнайы ғылыми, техникалық немесе сараптамалық құзырет қажет болған жағдайда жүзеге асырылады.

1.3. Тәуелсіз сарапшылар биоэтикалық сараптаманың объективтілігі мен ғылыми негізділігін қамтамасыз ету мақсатында тартылады.

2. Сарапшыларды тарту негіздері

2.1. Комиссия келесі жағдайларда тәуелсіз сарапшыларды тартады:

- зерттеуге арнайы ғылыми бағалау жүргізу қажеттілігі болған жағдайда;
- күрделі биологиялық технологияларды қолдану кезінде;
- патогенді биологиялық агенттермен байланысты зерттеулер жүргізілген кезде;

– зертханалық жануарларды пайдаланумен байланысты зерттеулер жүргізілген кезде;

– биологиялық қауіпсіздікті бағалау қажеттілігі туындаған жағдайда;

– зерттеудің арнайы әдістерін бағалау қажеттілігі болған жағдайда.

2.2. Сарапшыны тарту туралы шешімді Комиссия төрағасы немесе Комиссия отырысында қабылдайды.

3. Тәуелсіз сарапшыларға қойылатын талаптар

3.1. Тәуелсіз сарапшы ретінде тиісті ғылым саласында қажетті біліктілігі мен тәжірибесі бар маман тартылуы мүмкін.

3.2. Сарапшы келесі талаптарға сәйкес болуы тиіс:

– тиісті мамандық бойынша жоғары білімге ие болуы;

– қарастырылып отырған зерттеу саласында ғылыми немесе кәсіби тәжірибесі болуы;

– сараптамалық бағалау жүргізуге қажетті құзыреттерге ие болуы.

3.3. Тәуелсіз сарапшы қарастырылып отырған зерттеуге қатысты мүдделер қақтығысына ие болмауы тиіс.

4. Сарапшыларды тарту тәртібі

- 4.1. Сарапшыны тарту туралы ұсынысты келесі тұлғалар енгізе алады:
 - Комиссия төрағасы;
 - Комиссия мүшелері;
 - Комиссия хатшысы.
- 4.2. Комиссия хатшысы келесілерді қамтамасыз етеді:
 - зерттеу материалдарын сарапшыға жолдауды;
 - сараптамалық қорытындыны алуды;
 - сарапшы қорытындысын тіркеуді.
- 4.3. Сараптамалық қорытынды жазбаша түрде ұсынылады.

5. Сарапшының Комиссия отырысына қатысуы

- 5.1. Тәуелсіз сарапшы сараптамалық пікірін ұсыну үшін Комиссия отырысына шақырылуы мүмкін.
- 5.2. Тәуелсіз сарапшы:
 - зерттеуді талқылауға қатысады;
 - Комиссия мүшелеріне сараптамалық түсіндірмелер береді.
- 5.3. Тәуелсіз сарапшы Комиссия шешім қабылдау кезінде дауыс беруге қатыспайды.

6. Құпиялылық және мүдделер қақтығысы

- 6.1. Тәуелсіз сарапшы құпиялылық талаптарын сақтауға міндетті.
- 6.2. Сараптама басталғанға дейін сарапшы құпиялылық туралы міндеттемеге қол қояды.
- 6.3. Сарапшы мүдделер қақтығысының бар екендігі туралы хабарлауға міндетті.
- 6.4. Мүдделер қақтығысы болған жағдайда сарапшы сараптама жүргізуге тартылмайды.

7. Сараптамалық бағалауды құжаттау

- 7.1. Сараптамалық қорытынды зерттеуді қарау материалдарына қоса тіркеледі.
- 7.2. Сарапшының қорытындысы тиісті зерттеуге қатысты құжаттармен бірге сақталады.
- 7.3. Сарапшыны тарту туралы ақпарат Комиссия отырысының хаттамасында тіркеледі.

Биологиялық қауіпсіздік проблемаларының ғылыми-зерттеу институты
Биоэтика жөніндегі жергілікті комиссия

SOP-04 Тәуелсіз сарапшыларды тарту
1.0 нұсқа | 4 / 4 бет

8. Қорытынды ережелер

8.1. Осы SOP талаптарының сақталуын бақылауды Комиссия төрағасы жүзеге асырады.

8.2. Комиссия хатшысы сарапшыларды тартуға байланысты құжаттардың сақталуын қамтамасыз етеді.

8.3. Осы SOP институт басшысының бұйрығымен күшіне енгізіледі.